

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA 1. POLOLETÍ 2019

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V prvním pololetí letošního roku zasahovaly jednotky PO u 67 532 událostí, což je o 21,0 % více než ve stejném období roku 2018. Nejvýznamnější nárůst počtu událostí byl v kategorii radiační havárie a nehody a technické havárie.

1. Podíl na celkovém počtu událostí v 1. pololetí

- Požáry s účastí jednotky PO: 14,8 %.
- Dopravní nehody: 15,4 %.
- Úniky nebezpečných chemických látek: 5,5 %.
- Technické havárie: 57,5 %.
- Radiační havárie a nehody: 0,0 %.
- Ostatní mimořádné události: 0,0 %.
- Plané poplachy: 6,8 %.

Z hlediska výskytu událostí nejčastěji zasahovali hasiči v pondělí (17,7 % událostí). Nejméně často zasahovali v sobotu (12,7 % událostí). Podle měsíců patří největší podíl událostí s 21,9 % na březen a nejmenší s 13,6 % na únor.

2. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2017	2018	2019	Index % 19/18
Požáry s účastí jednotky PO	8 987	9 299	9 988	107
Dopravní nehody	10 198	10 351	10 393	100
Úniky nebezpečných látek	3 364	3 593	3 704	103
z toho „ropných produktů“	2 317	2 602	2 660	102
Technické havárie	28 378	28 474	38 815	136
Radiační havárie a nehody	0	1	3	300
Ostatní mimořádné události	987	53	27	51
Plané poplachy	3 916	4 077	4 602	113
UDÁLOSTI CELKEM	55 830	55 848	67 532	121

index - %

Poznámka: do celkového počtu je zahrnuto 26 událostí (z toho 15 požárů), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim jednotky PO z ČR povolány nebo se jednalo o zásah na obou stranách hranice. Zároveň jsou do celkového počtu zahrnuty i humanitární pomoci ČR do zahraničí.

Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto

pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. živelních pohrom) v 1. pololetí 2019 následující: celkem 18 004 zásahů, z toho 152 u požárů, dále 449 u dopravních nehod, 18 u úniků nebezpečných látek, 17 292 u technických havárií, zejména technických pomoci a 93 u planých poplachů.

Počet **požárů** vzrostl o 7 %. Na nepříznivý vývoj měly vliv zejména vysoké teploty a suché počasí, kdy převážně hořelo v přírodním prostředí.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO se oproti loňskému období nezměnil. Nejčetnější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji 1 857 (+187), minimum zásahů bylo v kraji Karlovarském 294 (-6). Celkově u dopravních nehod jednotky PO bezprostředně zachránily 4 473 osob (-2). Při zásazích se vyskytlo 296 (+15) usmrčených osob a také 7 544 (-362) zraněných osob, jimž v mnoha případech jednotky PO poskytly předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou nejčetnější úniky ropných produktů 2 660 (+58), úniky plynů včetně aerosolů 832 (+78), úniky kapalin mimo ropných produktů 151 (-16), pevných látek 10 (-2) a ostatních látek včetně potravinářských produktů 51 (-7). Nejvyšší počet těchto případů byl v kraji Středočeském 511 (+59), nejnižší v kraji Zlínském 133 (+3).

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické pomoci 34 641 (+9 843), ostatní pomoci 3 968 (+481), technologické pomoci 206 (+21) a technické havárie 0 (-4). Jsou doménou jednotek HZS ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů, pomoc ostatním složkám IZS apod. Nejvíce případů je evidováno v Moravskoslezském kraji 4 797 (+787), nejméně případů v Karlovarském kraji 1 380 (+234).

K **radiační nehodě či havárii** došlo ve sledovaném období ve třech případech. Dne 21. března 2019 v Brně-Kohoutovicích v okrese Brno-město byla nalezena při vyklizení bytu lahvička se 100 g uranyl-magnesium-acetátu, která vykazovala dávkový příkon. Dotyčný předmět byl uložen ve skladu radiologické laboratoře. Dne 27. března 2019 v Ostropovicích v okrese Brno-venkov byla nalezena při vyklizení místa po trestném činu kromě munice, střeliva či chemických látek dále vojenská buzola, která obsahovala radioaktivní prvek Ra-226. Výsledky průzkumu byly telefonicky nahlášeny na styčné místo SÚJB a předmět byl uložen ve skladu radiologické laboratoře. Dne 10. června 2019 v Brně-Veveří v okrese Brno-město byla nalezena v prostorách Ústavu fyziky materiálů AV ČR, v. v. i. lahvička obsahující sloučeninu uranu. Předmět byl zajištěn a bezpečně uložen pro likvidaci.

Ostatní mimořádné události představují zásahy u celkem 27 událostí zejména v souvislosti s ohlášeným nástražným výbušným systémem či událostí s nálezem podezřelých předmětů a dále humanitární pomoc Íránu a Řecku.

Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období zvýšil o 13 %, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se snížil o 0,5 %. Z celkového počtu planých poplachů bylo 47,2 % způsobeno elektrickou požární signalizací, dalších 17,3 % tvoří přivolání k případu, který měl příznak požáru, v 12,1 % byly jednotky PO přivolány k nenahlášenému pálení, v 3,4 % se jednalo o zneužití jednotky PO a 20,0 % tvoří jiné důvody. Nejvíce planých poplachů bylo v Moravskoslezském kraji 796 (+221), nejméně v Karlovarském kraji 154 (+34).

3. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2017	2018	2019	Index % 19/18	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	4 750	4 981	5 183	104	7,7
Středočeský	6 817	6 727	8 506	126	12,6
Jihočeský	3 933	3 648	4 939	135	7,3
Plzeňský	3 606	3 586	4 859	135	7,2
Karlovarský	2 276	2 074	2 384	115	3,5
Ústecký	4 233	4 457	5 571	125	8,2
Liberecký	2 415	2 610	3 552	136	5,3
Královéhradecký	3 114	3 462	3 784	109	5,6
Pardubický	3 250	3 127	3 955	126	5,9
Vysočina	4 086	3 807	4 849	127	7,2
Jihomoravský	5 105	5 063	5 764	114	8,5
Olomoucký	2 882	3 046	3 547	116	5,3
Zlínský	2 296	2 365	2 714	115	4,0
Moravskoslezský	7 067	6 895	7 923	115	11,7
Celkem	55 830	55 848	67 530	121	100,0

Poznámka: do celkového počtu nejsou zahrnuty humanitární pomoci ČR do zahraničí.

4. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2017	2018	2019	Index % 19/18
Počet zásahů všech jednotek PO	81 526	80 768	96 500	119
- jednotek HZS ČR	53 855	53 264	58 955	111
- jednotek SDH obcí	22 597	22 678	31 764	140
- jednotek HZS podniků	4 266	4 252	5 311	125
- jednotek SDH podniků a ostatních	808	574	470	82

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Zároveň s počtem událostí vzrostl letos oproti loňskému období i **počet zásahů jednotek PO**, a to o 19 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 61,1 % a je nižší oproti loňskému období o 4,9 %. U jednotek SDH obcí činí podíl na celkovém počtu zásahů 32,9 % a oproti loňsku vzrostl o 4,8 %. Profesionální HZS podniků se podílí na celkovém počtu zásahů 5,5 %. Jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 0,5 %.

5. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Jednotky PO zachránily či evakovaly z bezprostředně ohrožených prostor, zejména při požárech, dopravních nehodách a technických pomocích, v letošním prvním pololetí **36 109** (-8 791) osob. Při zásazích jednotek PO bylo **217** (0) hasičů zraněno, z toho **138** (+51) profesionálních a **79**

(-51) dobrovolných. Dne 10. března 2019 zemřel 1 dobrovolný hasič při odstraňování spadlého stromu na komunikaci. Při zásazích se vyskytlo také **1 558** (+123) usmrcených osob a **13 290** (-151) zraněných osob.

6. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

V prvním pololetí letošního roku bylo evidováno **64 728** (+4 914) případů součinnosti jednotek PO s dalšími složkami. Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a také zdravotnická záchranná služba. Zbytek připadá na spolupráci místních služeb, podniků, institucí, obcí a dalších.

Podíl z celkového počtu součinností jednotek PO s dalšími složkami:

- Policie ČR: 59,0 %,
- zdravotnická záchranná služba: 24,3 %,
- obecní policie: 5,9 %.

II. POŽÁRY

V prvním pololetí letošního roku vzniklo v ČR **10 235 požárů** (s účastí i bez účasti jednotek PO). Přímé škody dosáhly částky **1 153,1 mil. Kč**, **58** osob bylo usmrceno a dalších **712** osob zraněno.

Počet požárů je letos oproti stejnému období loňského roku vyšší o 7,4 % a škody jsou nižší o 0,9 %. Počet usmrcených osob je vyšší o 31,8 % a počet zraněných osob je vyšší o 2,7 %.

Jednotky PO uchránily před zničením hodnoty za **13,0** mld. Kč.

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U (PS)	Z
2017	9 282	2 392,8	49(28)	711
2018	9 528	1 163,4	44(30)	693
2019	10 235	1 153,1	58(45)	712

U – počet usmrcených osob, Z – počet zraněných osob, PS – přímá souvislost s požárem

Nejvíce požárů vzniklo ve Středočeském kraji 1 553 (+133). Nejméně požárů bylo v Karlovarském kraji 374 (+60).

Z celkového počtu **58** usmrcených osob při požárech bylo (v přímé souvislosti):

- 4(3) děti do 15 let,
- 36(25) osob ve věku od 15 do 60 let,
- 18(17) osob ve věku nad 60 let.

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin v 1. pololetí

Příčina/rok	2017	2018	2019	Index % 19/18
Úmyslné zapálení	529	516	545	106
Sebevražedný úmysl	9	10	9	90
Hra dětí s ohněm	90	82	66	80
Neprokázané zavinění	2 593	2 606	2 559	98
Nedbalost dospělých	2 775	2 781	3 400	122
Závady komínů	647	698	666	95
Závady topidel	65	69	50	72
Technické závady (mimo komínů a topidel)	1 669	1 786	1 766	99
Samovznícení	105	103	208	202
Výbuchy	5	2	7	350
Manipulace s hořlavými látkami	2	8	1	13
Blesky	42	53	30	57
Dopravní nehody	53	61	52	85
Ostatní mimořádné příčiny	50	37	59	159
Neobjasněno	555	597	640	107
V šetření	93	77	116	151
Neřešeno	x	42	61	145
CELKEM	9 282	9 528	10 235	107

3. Požáry v odvětvích hospodářství v 1. pololetí

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis. Kč	U	Z
Zemědělství	1 191	11,64	48 476,90	1	22
Lesnictví	1 323	12,93	22 887,60	0	21
Dobývání nerostných surovin	19	0,19	1 940,00	0	0
Zpracovatelský průmysl	389	3,80	275 698,20	0	26
Výroba, rozvod el. a plynu	105	1,03	10 427,80	0	3
Stavebnictví	55	0,54	7 628,50	1	2
Obchod, opravy zboží	68	0,66	136 097,20	0	10
Pohostinství a ubytování	188	1,84	54 345,50	2	49
Doprava	1 036	10,12	158 164,30	10	94
Pošty, telekomunikace	10	0,10	100,00	0	1
Peněžnictví a pojišťovnictví	2	0,02	52,00	0	0
Služby pod., výzkum, reality	159	1,55	32 920,30	0	38
Veřejná správa, bezpečnost	37	0,36	1 430,00	0	0
Školství	22	0,21	9 677,30	0	2
Zdravotnictví, sociální	25	0,24	747,70	0	3
Ostatní veřejné a osobní	2 397	23,42	52 824,50	2	29
Soukromé domácnosti	2 742	26,79	313 240,70	37	385
Jiné a nezatříděno	467	4,56	26 448,70	5	27
CELKEM	10 235	100	1 153 107,20	58	712

Oproti stejnému období loňského roku vzrostl počet požárů v odvětvích zemědělství; lesnictví; dobývání nerostných surovin; doprava; školství; soukromé domácnosti a jiné a nezatříděno. V odvětví pošty a telekomunikace; peněžnictví a pojišťovnictví či zdravotnictví a sociální zůstal počet požárů stejný. Ve zbývajících odvětvích počet požárů klesl.

Škody vzrostly v odvětvích zemědělství; lesnictví; zpracovatelský průmysl; stavebnictví; obchod a opravy zboží; peněžnictví a pojišťovnictví; služby pod., výzkum, reality; veřejná správa a bezpečnost; školství a soukromé domácnosti. Ve zbývajících odvětvích škody klesly.

4. Velké požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší

19. 1. – **Kamion v tunelu**, Petrovice, okr. Ústí nad Labem.

Příčina – technická závada na vozidle.

Škoda – 19 000 000 Kč.

9. 2. – **Kotelna v objektu sklárny**, Bílina-Chudeřice, okr. Teplice.

Příčina – technická závada.

Škoda – 25 500 000 Kč.

25. 2. – **Průmyslová hala**, Praha.

Příčina – úmyslné zapálení.

Škoda – 100 000 000 Kč.

7. 3. – **Oprávérenská dílna pro traktory**, Holasovice-Loděnice, okr. Opava.

Příčina – technická závada na elektroinstalaci.

Škoda – 16 000 000 Kč.

13. 3. – **Podnikatelský inkubátor**, Olomouc-Holice.

Příčina – technická závada na elektroinstalaci.

Škoda – 24 000 000 Kč.

22. 3. – **Rodinný dům**, Zápy, okr. Praha-východ.

Příčina – technická závada na elektroinstalaci.

Škoda – 22 000 000 Kč.

27. 3. – **Kontejnerová buňka**, Chomutov.

Příčina – technická závada.

Škoda – 11 000 000 Kč.

1 zraněný profesionální hasič.

7. 4. – **Průmyslová hala**, Přerov.

Příčina – technická závada.

Škoda – 11 220 000 Kč.

10. 4. – **Sportovně administrativní budova**, Praha-Smíchov.

Příčina – v šetření.

Škoda – 15 000 000 Kč.

13. 4. – **Pension**, Písek, okr. Frýdek-Místek.

Příčina – neobjasněno.

Škoda – 20 000 000 Kč.

20. 4. – **Obchodní centrum, mateřská škola**, Říčany, okr. Praha-východ.

Příčina – v šetření.

Škoda – 12 000 000 Kč.

1 zraněný profesionální hasič.

25. 4. – **Rodinný dům, restaurace, penzion**, Poděbrady, okr. Nymburk.

Příčina – neprokázané zavinění.

Škoda – 12 500 000 Kč.

4 evakuované osoby.

26. 4. – **Pila**, Mirkovice, okr. Český Krumlov.

Příčina – technické závady.

Škoda – 30 000 000 Kč.

11. 5. – **Kulturní dům**, Budeč, okr. Jindřichův Hradec.

Příčina – nedbalost.

Škoda – 10 000 000 Kč.

29. 5. – **Dva nákladní automobily, výrobní hala, přístřešek**, Planá nad Lužnicí, okr. Tábor.

Příčina – úmyslné zapálení.

Škoda – 15 000 000 Kč.

14. 6. – **Dřevoobráběcí linka**, Ždírec nad Doubravou, okr. Havlíčkův Brod.

Příčina – technická závada.

Škoda – 15 000 000 Kč.

15. 6. – **Osm autobusů**, Ostrava-Slezská Ostrava.

Příčina – v šetření.

Škoda – 26 783 400 Kč.

1 zraněný hasič.

17. 6. – **Výrobna nábytku**, Milíkov, okr. Frýdek-Místek.

Příčina – špatný stav komínu.

Škoda – 15 000 000 Kč.

18. 6. – **Sklad palet**, Bezděčín, okr. Mladá Boleslav.

Příčina – nedbalost, kouření.

Škoda – 10 000 000 Kč.

1 zraněný hasič.

22. 6. – **Tavicí pec**, Louka u Litvínova, okr. Most.

Příčina – technická závada.

Škoda – 26 000 000 Kč.

27. 6. – **Sklad, prodejna**, Kostomlaty nad Labem, okr. Nymburk.

Příčina – v šetření.

Škoda – 10 000 000 Kč.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Nezásahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potencionálního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností v 1. pololetí

Kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM	Index % 19/18
Hl. m. Praha	152	258	6	416	69
Středočeský	19	127	231	377	72
Jihočeský	172	167	43	382	97
Plzeňský	21	377	103	501	101
Karlovarský	80	145	86	311	112
Ústecký	12	281	164	457	108
Liberecký	5	66	48	119	113
Královéhradecký	9	208	102	319	141
Pardubický	32	257	103	392	99
Vysočina	32	117	72	221	116
Jihomoravský	229	655	158	1 042	113
Olomoucký	61	127	125	313	82
Zlínský	15	156	166	337	181
Moravskoslezský	1 400	909	161	2 470	98
CELKEM	2 239	3 850	1 568	7 657	100

kpt. Ing. Klára Žůrková
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: klara.zurkova@grh.izscr.cz